

Sinek már csak volnának a tanyai vasúthoz, de mikor lesz tanyai vasút?

Megírta a *Delmagyarország*, hogy a külföldi kölcsön első részletének folyósítása után a város tanácsa hosszabb megbeszélés keretében foglalkozott a tanyai vasút építésének kérdésével. A polgármester megbeszélte a tanács tagjaival azokat a kezdő lépéseket, amelyeknek megtételére elsősorban van szükség. Ezek között a legfontosabb és a legnehezebbnek látszó lépés a kisajátítási eljárás meglehetősen körülményes. Abban az esetben ugyanis, ha az érdekelt gazdák nem mutatnának hajlandóságot a várossal való békés megegyezésre, a város hatósága pör útján fogja érvényesíteni kisajátítási jogát. A pörökadás azonban nagy idővesztéssel jár, már pedig a vasútépítés megkezdését a városházán ezidőszakra nagyon sürgetőnek tartják. A polgármester — mint közöltük — abban reménykedik, hogy a kisajátítás ügyét nagymértékben megkönnyíti a kormányhatósági jóváhagyás alatt álló szabályrendelet, amely a vasútvonalon örökföldtulajdonosokat bizonyos hozzájárulási fizetésére kötelezi. A polgármesternek ugyanis az a terve, hogy a vasúthoz szükséges örökfölddarabok ingyenes átengedése ellenében a város lemond egyszer és mindenkorra az érdekelt gazdák vasúti hozzájárulásáról. Hogy ez a terv sikerül-e, az még egyelőre nagyon kétséges, mert hiszen közludomásu, hogy semmihez sem ragaszkodik erősebben a magyar gazda, mint éppen földjéhez és nagyon megdondolja a dolgot, mielőtt lemondana egyetlen rögzítésről is. Így tehát a kisajátítás körül minden valószínűség szerint kemény harcok lesznek és minden valószínűség szerint az érdekelt gazdák jelentékeny része porra viszi a dolgot.

Az előbb említett megbeszélésen a tanács tagjai mérlegelték is ezt a lehetőséget, mert úgy határoztak, hogy a vasút építését a kisajátításától függetlenül meg kell kezdeni, még pedig ott, ahol azt a kisajátítás nem akadályozza, tehát elsősorban a megállapított vasútvonalnak azokat a szakaszait építik ki, amelyek városi tulajdonban lévő földterületeken haladnak keresztül.

A vasútépítés megkezdése előtt azonban még több fontos kérdés vár eldöntésre, többek között az, hogy a város a vasutat házitag építse-e, vagy pedig vállalatba adja ki. A szakkörök véleménye megegyezik abban, hogy ezt a nagyarányu munkát, amelynek lebonyolításához külön, minden más munkától mentesített műszaki személyzet szükséges, feltétlenül vállalatba kell adni a városnak és nem szabad törődni azzal sem, ha ez a megoldás néhány százmillió koronával megdrágítja a vasutat. A városházán lévő jogászok egyrészt ezzel éppen ellentétes a véleménye. Szerintük a város házilag is éppen olyan jól meg tudja építeni a vasutat, mintha azt vállalatba adná. A mérnöki hivatal tagjai között vannak ugyanis olyanok, akiknek megfelelő gyakorlatuk van a vasútépítés terén és feltétlenül alkalmasak a nagyjelentőségű munka irányítására. Hogy a két álláspont közül melyik szolgálja jobban a város érdekeit, az még csak ezután vár eldöntésre, mindenesetre megszívlelendő az, hogy éppen a szakemberek ajánlják a vállalati megoldást.

Ismeretes, hogy a tanyai vasút közel három évtizedes terveit egy véletlen körülmény dobta felszínre két esztendővel ezelőtt. A város ugyanis ajánlatot kapott egy miskolci bányavállalatától egy használt, de jókarban lévő vasutanyag megvásárlására. A közgyűlés az ajánlatot el is fogadta és határozata értelmében a város mintegy husz kilométer hosszú vasúti vágánypárt vásárolt meg és azt néhány hónappal ezelőtt Szegedre szállíttatta. A sineket a közbiztonsági melletti raktárhelyiségben raktározták el és ezek a sinek képviselik azóta azt a pánikát, amelyhez már csak a halap hiányzott. A város tanácsának ezzel a sinvásárlással nem is volt más célja, mint az, hogy legyen valami, ami sarkalja a további lépések megtételére. Így, amikor külföldi kölcsön felvételének lehetősége megnyílt, a tanácsnak természetesen az első gondolata az volt, hogy a dollárokat a vasúttervek megvalósítására használja fel.

A helyi tanácsülésen dr. Ördög Lajos tb. tanácsnok bejelentette, hogy egy miskolci erdő-érdekeltiség nagyobb mennyiségű használt sinanyagot ajánlott megvételre a városnak kilonként 2800 koronáért. Felajánlott ezenkívül tíz és fél vagon új sinanyagot is 3500 koronás kilonkénti

árban. A kétfajta sinanyag vételára körülbelül egymilliórd korona lenne.

A tanács hosszabb vita után elhatározta, hogy értesíti az ajánlattevő vállalatot, miszerint hajlandó további tárgyalásokra, azonban a között egységdrakot tulajdonosnak tartja. A ta-

valy megvásárolt sinanyagot ugyanis 1850 koronás kilonkénti ártért kapta meg. Abban az esetben tehát, ha a vállalat mérsékli az árakat, az üzletről lehet beszélni. A tanács elhatározta egyúttal azt is, hogy egyúttal érdeklődik a nagyobb magyar vasgyáraknál is a vasútépítéshez szükséges anyagok árai iránt.

Szóval, ami a sineket illeti, szok már csak valahogy volnának, de ugyan mikor lesz tanyai vasút?

Forint az új valutaegység, 20.000-es az osztószám

A kormány elfogadta Popovics javaslatát. — A pénzügyminiszter a nemzetgyűlés első ülésén beterjeszti a valutareformról szóló javaslatot.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Illetékes helyen megerősítik a *Delmagyarország*-nak azon napokkal ezelőtt közölt értesítését, hogy a kormány Popovics Sándor javaslatát a huszezres osztószám alapján a forint valutaegységre vonatkozóan elfogadta.

A vonatkozó törvényjavaslatot, mint a *Delmagyarország* már jelentette, a nemzetgyűlés első ülésén terjeszti be a pénzügyminiszter és előadója Dréhr Imre nemzetgyűlési képviselő lesz, aki a legutóbbi ankéton is a 20.000-es javaslat mellett foglalt állást.

Szombatra hívta össze a főispán a rendkívüli közgyűlést.

Tiltakozás a város nyolcmilliórdnyi betegápolási járuléka ellen.

A pénzügyi bizottság csütörtöki ülésén akció indult a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlésének sürgős összehívása érdekében. A főispánhoz benyújtandó kérelemhez szükséges negyven aláírás összegyűjtésére — mint ismeretes — a polgármester Wimmer Fülöpöt kérte fel, aki vállalt megbízatását már is teljesítette.

A negyven aláírással ellátott beadvány szombaton érkezett be a főispáni hivatalhoz és dr. Aigner

Károly főispán már értesítette is a polgármestert, hogy a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlését szombat délután négy órára hívja össze. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozaton csak egyetlen pont szerepelhet, még pedig az, amelyet a kérelemzők beadványukban megjelöltek: A tiltakozás a városra kivetett közel nyolcmilliórd koronás betegápolási és gyermekvédelmi hozzájárulás ellen.

Nagyarányu összeesküvés Stresemann külügyminiszter és Luther kancellár ellen.

El akarták pusztítani mindazokat, akik a biztonsági szerződést aláírják.

A berlini rendőrség fedezte fel az összeesküvést.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A *Berliner Tageblatt* newyorki szikratávirat alapján a locarnoi konferenciával kapcsolatban elterjedt rémhírekről számol be, amelyek részben valóknak is bizonyulnak.

Stresemann külügyminiszter és Luther kancellár ellen nagyarányu összeesküvést terveztek és egy politikai szövetség el akarta tenni láb alól mindazokat, akik a locarnoi biztonsági szerződést alá akarják írni.

Siresemannnak és Luthernek azért kellett volna pusztulni, mert ez a szövetség a biztonsági szerződést a versaillesi békeszerződés újabb elismerésének tekintti.

Az összeesküvést a berlini rendőrség fedezte fel. A newyorki lapok arról is beszámolnak, hogy Luther kancellár és Stresemann kül-

ügyminiszter locarnoi útjuk közben, értesítve az ellentük tervezett merényletről, *Bellinzonban* elhagyták a delegáció vonatát és csak az alkony teljes beálltával folytatták útjukat különvonaton Locarnoba. A pályaudvarokat így is erős rendőri készenlét és a deklétivék serege szálta meg és ahová a különvonat befutott, a pályaudvart és környékét a rendőrség erős kordonnal zárta el.

A bíróalmi kancellár és a külügyminiszter egy idő óta több és több névtelen levelet kaptak, amelyek csak annyit mondanak, hogy akik azért mennek Locarnoba, hogy a biztonsági szerződést aláírják, azok nem juthatnak el oda élve. Ezek a különféle fenyegető levelek a berlini rendőrfőnökséget nagyarányu óvintézkedések élelbeléptetésére késztették és csak ezek tették lehetetlenné az összeesküvők régen kidolgozott véres tervének végrehajtását.

Az egyetemépítési hozzájárulás tökécsítését kívánja az állam a várostól.

Szombaton délután — mint ismeretes — Szegeden járt dr. Tóth Lajos kultuszminiszteri államtitkár és részt vett azon az értekezleten, amelyen a város tanácsa és az egyetem tanárai az egyetemi építkezésekkel kapcsolatos finandális ügyeket beszélték meg. Az értekezlet szigorúan bizalmas jellegű volt, eredményeiről konkrétum nem igen került a nyilvánosságra.

Értesülésünk szerint az értekezleten novumról nem igen volt szó. A megjelentek csupán arról tanácskoztak, hogy a város által régebben felajánlott hozzájárulást miként lehetne tökécsíteni? Néhány hónappal ezelőtt ugyanis, mint ismeretes, a kultuszminiszter már tapogatózott a városházán ebből az irányban és közölte is annak idején, hogy mennyi lenne az a fixösszeg, amelynek ellenében lemondana a kormány a város által felajánlott tekintélyes hozzájárulásról és hajlandó lenne komolyan foglalkozni a szegedi egyetem építkezéseinek kérdésével. A tárgyalások akkor ismeretlen okok miatt megszakadtak. Az ismeretlen okok között állítólag első helyen szerepel az a megkövetelés, amelynek következtében a város külön önálló külföldi kölcsönt nem vehetett fel és így a kultuszminiszter által kívánt összeget nem bocsáthatta az egyetem rendelkezésére.

Ez a megkövetelés még ma is fennáll. Hiába tehermentesek a város ingatlanai, külföldi kölcsönt azokra nem vehet fel, mert a kormányhatóság a kormány által lebonyolított városi kölcsönön kívül

más kölcsön felvételéhez nem járul hozzá.

A szombati értekezlet így eredménytelenül végződött. A város hatósága konkrét ígéretet a legjobb akarat mellett sem tehetett, annál inkább nem, mert hiszen egyelőre a városra kirótt nyolcmilliórd koronás betegápolási hozzájárulás súlyos problémája vár megoldásra.

A finn hadiflotta viharkatasztrófája.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) A Balti tengeren a finn hadiflottát gyakorlatozás közben katasztrófa érte. Két torpedóhajó elsüllyedt 47 tónyi légénységgel.

A vasut centennáriuma és az Akadémia száz éves évfordulója. Budapestről jelentik: Ma az Akadémia a vasut centennáriuma alkalmából ülést tartott. Zelovics Kornél egyetemi tanár tartott felolvasást a tárgyról. Berzeviczy Albert elnök az ülés kezdetén megnyitó beszédében kijelentette, hogy az Akadémia alapítójának, *Széchényinek* emlékét törvényben akarja megörökíteni s erre vonatkozólag kérelmet intéz a kormányhoz. Itt említjük meg, hogy az Akadémiának *Széchényi* Aladár gróf 100 milliót adományozott mezőgazdasági tudományos művek jutalmazására.